

**Opinia Sądu Dyscyplinarnego Wyższego
z dnia 14 kwietnia 1939 r.
sygn. akt D 22/38**

Sporządzenie na polecenie kierownika sądu niezgodnych z rzeczywistym stanem rzeczy wykazów czynności tegoż sądu, a następnie przedstawienie ich prezesowi sądu wyższej instancji graniczy z przestępstwem przewidzianym w kodeksie karnym.

Dnia 14 kwietnia 1939 r.

Sąd Dyscyplinarny Wyższy w składzie:
przewodniczący prezes Sądu Najwyższego J. Rzymowski
członkowie sądu: sędzia Sądu Najwyższego E. Krotowski
sędzia Sądu Najwyższego dr M. Sokalski,
przy udziale prokuratora Sądu Najwyższego S. Lubodzieckiego
i sędziego grodzkiego J. Czapli, jako protokolanta,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym dnia 14 kwietnia 1939 r. prośby
o ułaskawienie Stanisława Karpiaka, sędziego sądu grodzkiego w Tarnobrzegu,
skazanego za przewinienia służbowe i uchybienia godności urzędu,

wyraża opinię, że podanie emerytowanego sędziego grodzkiego Stanisława Karpiaka
z 7 grudnia 1938 r. o ułaskawienie nie zasługuje na uwzględnienie.

Uzasadnienie

Wyrokiem sądu dyscyplinarnego krakowskiego okręgu apelacyjnego z 14 maja 1938 r. (sygn. akt Sd 10/38) sędziego sprawującego kierownictwo sądu grodzkiego w Tarnobrzegu Stanisława Karpiaka skazano na karę dyscyplinarną przeniesienia w stan spoczynku ze zmniejszeniem uposażenia emerytalnego o 10% za przewinienia służbowe i uchybienia godności sędziego popełnione przez to, że:

- 1) od listopada 1937 r. zajmował bezpłatnie dla celów osobistych jeden pokój w budynku sądu grodzkiego w Tarnobrzegu bez upoważnienia władz przełożonych i w pomieszczeniu tym korzystał bezpłatnie z oświetlenia i opał sądownego;
- 2) z uchybieniem przepisowi § 3 art. 114 rozporządzenia – Prawo o ustroju sądów powszechnych¹ nie pełnił obowiązków służbowych w dniach od 2 do 5 lutego 1938 r., od 23 do 28 lutego 1938 r., od 4 do 6 marca 1938 r. i od 23 do 28 marca 1938 r., nie zawiadamiając o tym prezesa sądu okręgowego w Rzeszowie jako władzy właściwej dla udzielenia zwolnienia od zajęć;
- 3) polecił podwładnym urzędnikom sporządzić niezgodne z rzeczywistym stanem rzeczy wykazy czynności sądu grodzkiego w Tarnobrzegu za miesiąc luty i marzec

¹ Rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 6 lutego 1928 r. – Prawo o ustroju sądów powszechnych, Dz.U. 1928 nr 12 poz. 93.

1938 r., co do wykazu WI przez wymienienie w nim 600 tych spraw jako załatwionych, jakkolwiek w okresie sprawozdawczym załatwione nie były, i świadomie takie fałszywe wykazy przedstawił prezesowi sądu okręgowego w Rzeszowie;

- 4) wziął dla celów osobistych od strażnika więziennego w sądzie grodzkim w Tarnobrzegu Kuropatwińskiego kwotę 20 zł przeznaczoną na naprawę naczyń w kuchni więziennej i zwrócił ją dopiero po upływie kilku miesięcy z początkiem 1938 r.;
- 5) zaciągnął pożyczki pieniężne od osób pozostających w zależności od niego:
 - a) od 1936 r. kilkakrotnie od komornika sądu grodzkiego w Tarnobrzegu Rosławińskiego na łączną kwotę 460 złotych;
 - b) u notariusza w Tarnobrzegu Stasiniewicza na kwotę 1200 złotych;
 - c) u asesora notarialnego w Tarnobrzegu Schweisera na kwotę 1100 złotych;
 - d) u adwokata Czarnego w Tarnobrzegu na kwotę 250 złotych;
 - e) kilkakrotnie u strażnika więziennego w sądzie grodzkim w Tarnobrzegu Kuropatwińskiego, a to na kwoty 50 i 200 złotych.

Wyrokiem Sądu Dyscyplinarnego Wyższego z 21 października 1938 r. (sygn. akt D 22/38) wyrok z 14 maja 1938 r. (sygn. akt Sd 10/38) zatwierdzono.

W podaniu z 7 grudnia 1938 r. do Pana Prezydenta Rzeczypospolitej sędzieja Karpiak wnosi o złagodzenie mu kary przez przyznanie uposażenia emerytalnego bez dziesięcioprocentowego zmniejszenia, co uzasadnia tym, że przypisane mu czyny nie mają charakteru nieetycznych; że popełnił je wbrew i mimo swej woli z powodu choroby i śmierci w rodzinie, z powodu choroby własnej i nędzy, gdyż zajęte egzekucyjnie jego uposażenie wynosiło miesięcznie zaledwie 298 złotych przed 1 kwietnia 1938 r., zaś 312 złotych po 1 kwietnia 1938 r.; że jego uposażenie emerytalne za 18 lat służby wynosi po potrąceniu podatku specjalnego, kondyktu i 10% zaledwie 140 złotych miesięcznie, z czego trudno utrzymać siebie i rodzinę, a dwojgu dzieciom umożliwić studia uniwersyteckie.

Wbrew twierdzeniu petenta przypisane mu czyny, a szczególnie wymienione w ustępach 1, 3, 4 i 5 wyroku pierwszej instancji, mają charakter postępowania oczywiście nieetycznego, czyn zaś wymieniony w ustępie 3 graniczy, jak to w uzasadnieniu wyroku pierwszej instancji stwierdzono, z przestępstwem przewidzianym w kodeksie karnym, albowiem sędzia Karpiak nie tylko sfałszował wykazy, lecz pozwolił sobie przedstawić je prezesowi sądu okręgowego. Zły stan materialny w żadnym razie nie tłumaczy sfałszowania wykazów. Niskie uposażenie emerytalne i w związku z tym, niepomyślna sytuacja materialna petenta jest wynikiem stosunkowo niedługiej jego służby państwowej i konsekwencją ukarania dyscyplinarnego. W tych warunkach brak jakichkolwiek podstaw do wypowiedzenia się za uwzględnieniem podania sędziego Kurpiaka (art. 181 u.s.p., art. 566 § 2 kodeksu postępowania karnego²).

² Rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 19 marca 1928 r. – Kodeks postępowania karnego., Dz.U. 1928 nr 33 poz. 313.

[Przywołane przepisy: 114 § 3 u.s.p., 181 u.s.p., 566 § 2 k.p.k.]